

Daagsbøger 187

Herr Jøen Pichler

Norsk polarinstitutt

Observationsgaten 1

Oslo

9/7 - 57

Hallo Søren!

Ja her har du meg igjen, og hermed en bunke stoff til Polarboka hvis det er så at det kan brukes.

Det viste seg at stoffet var av såvidt brannaktuell art at Gyldendal ikke turde ta det med i boka. Jeg syntes det var sørgelig, men ikke noe å gjøre med det.

Jeg ville gjerne at dere skal ta vare på det jeg sender så jeg kan få det igjen, ellers må dere rette og fikse på sakene slik det best passer dere.

Dere synes sikkert det er altfor mye det jeg sender, men det beste hadde vel vært om alt kom med så leseren bedre kunne få inntrykk av hvad som foregikk på Grønland under krigen.

Jeg skulle hat et lite forord til boken
mi av slike karer som deg eller Jungstad,
men Jungstad har jo ikke lest manuskriptet
fok og synes vel ikke han kan uttale
seg om ting han ikke har sett. Men hvor-
dan er det med deg Løven, kunde du tenke
deg å gjøre dette?

Jeg har det potetene så frivillig skrevet
nå, og jeg håper dere manuskryttere at det
jeg skriver er nyttig og på mange
måter sluttet. Skriv hvis det er
nøe mer som skal gjøres, men til-
føielse eller lign.

Hjertelig hilsen

Byarne Aker

Patruljetjenesten på nord-øst-grønland under krigen er såvidt jeg vet aldri blitt omskrevet, og er av den grund lite kjent.

Fire nordmenn var med i denne sliden patruljen, nemlig Hans Siuvers, Henry Rudi Oddvar Akre og jeg.

Resten av var dansker.

Sommere 1941 kom beslekari fra Norge med forsynninger til fangstfolkene.

Med skuta fulgte de tre dansker St. Paul, Paust ~~Sten~~, Kurt Olsen ^{Stine} og Marius Jensen Mads.

De to førstnevnte var tillagrefister.

Den tredje kom opp som fangstmann.

Den norske regjering i London hadde fått nytt i dette med beslekari og sendte opp det norske oppsynsskipet Fridtjoff Hansen med kommandørkaptein Ulring som sjef.

Beslekari blev kapret ved Ella o

og skuta tatt med over til England.

De tre dansker som var gått i land
lenger nordpå blev igjen på grønland,
og det blev ikke så lenge lenge varte
gjort noe for å fjern disse. Samt høje
kom med i den grønlandske patrulje-
tjeneste, og det året jeg var med i
denne var Ib Paulsen sjef for
sledepatroljen.

Ma ha skisse av Karl

Den grønlandske slidepatruljen
under siste verdenskrig

Utdne gjester på Sabine Ø.

Etter ^{hatten jeg} flere uker i ~~tra~~ ^{en} omflakkende
tilvarelse i ~~hver~~ ^{en} innover mot nord og vest.
kom jeg Den annen april kjørte tilbake til
Vila Ø.

De to grønlandere Aspart og Mikael kom
på ski og møtte meg ute på isen. De var
noen dager tidligere kommet fra Eskimonesø og
det var sensasjonelle nyheter de hadde å be-
rette nordfra.

Og her er nå historien om det første møte
med tyskerne på øst-Grønland slik den ble
berettet av de forskjellige patruljekjørere.

x Marius Jensen Den 13de mars kom + Nads kammer med
de to grønlandere Mikael og Villiam kjørte
nordover til Sabine Ø. I det de nærmet seg
en lytte på sørøst fikk de se en mann inne
på skanda som skakk beinveges til fjells.
Kammer fram til lytta fant de en tysk
uniformsjakke, og dette fortalte tydelig nok

to slags folk de hadde å gjøre med.

Eller dette kjørte de til en trykke
over på Farklandet, bare 30 kilometer borte,
og her birkente Mads at de skulle overnatte.

Mikael fortalte at han hadde innestort
på å kjøre tilbake, i den hensikt å komme
lengst mulig vekk fra byskerne, men hadde
ikke annet å gjøre enn å følge seg etter sin
sjel.

Det ble ikke satt ut vakter, eller i
det hele tatt gjort noe for å møte et eventuelt
angrep. - Plutselig om kvelden var byskerne
der. Og for å redde seg innen sprang de tre
patriotkjørere til fjells.

De gikk nå tilfots den 90 km. lange
veg tilbake til Olva & etter å ha mistet
bikkjer og alt. Hvordan en flokk ukjendige
menn greidde å kjøre disse hundene som uk-
tænkelige var vant til å lytte grønlandske
tribor. ja, det var bare de som denne vinteren
oppholdt seg på Sabine &.

Mads og Ole Knutsen ble så sendt
nordover for å varsle Peder Klauven, som
eller eigende overvintret på Norstedtuis,
beliggende et stykke nord for der byskerne
holdt til.

Skilken berøik det kinnne tjene, at en mann som var ansatt i den grønlandske patruljetjeneste skulle ligge mitters alene på en stasjon langt nord på kysten, ja det er av de ting som kan få en til å bli seg litt i nakken -

Samtlige grønlandere oppholdt seg på dette tidspunkt på Utkimones, men Asarte Høgh og Mikael Kinnak ble nå beordret sørover til Ella & for å undersøke Oddvar og meg.

Det var således ikke mange igjen på Utkimones da lyktene om kvelden, den 23de mars - med de noen dager tidligere tilgnede vindspann - plutselig dugges opp ved stasjonen. De ropet opp at de ønsket å snakke med Pavnst, Klude og Henry Rudi, som var de eneste europere som var igjen. Da dette i midlertid ble avbøtt, ble det løst noen skudd. De to grønlandere Ewald og Villiam fortalte senere at kulene glystet over hodet på dem.

Kludt
Olsen

Samtlige på stasjonen trakk seg nå tilbake. Rudi traff senere sammen med Klude, som da var uten gear. Tilfots gikk de nå, i mørket innover til den norske fangststasjon Revet.

De to grønlandere hadde straks begitt seg avsted uten mat, ski og soreporer, risorer på den 250 km lange vandring til Ella &.

Påst fortalte rimere at han hadde vært i nærheten av Eskimones om natten. Etter en tur innover til Revet hvor han skrev igjen en brevslapp til Rindi og Klilde, som på dette tidspunkt var oppu i fjellene, satte han seg med ski og rovepore kinner for Ella &.

Det er å anta at byskerne oppholdt seg på Eskimones til den 26de eller 27de mars. Altså i det tidrom Oddvar og jeg etter avtale skulle komme på besøk.

Det var litt av et kjøp byskerne gjorde her. Ikke nok med at de fikk tak i storparten av sledepartijens tårder, men erobret de også store mengder amerikansk og dansk arktisk utstyr, som de nå hadde hele våren til å frakte i rikhet.

~~Teller vi hva byskerne hadde gjort de seg nordover igjen. Senere fikk vi høre at Eskimones var brent med av byskerne.~~

Enn nevnt var Nardo og Eli Knutsen kjørt avsted for å hente Peder Hansen. Disse var nå på seg sørover igjen, men av en eller annen grunn kjørte de ikke sammen.

Den 28de mars kom Knutsen kjørende opp til det danske tross på Sanddødden.

Der dæmpet han rett opp i et rede av
lyskere. Og på dette stedet som i årene før hadde
vært Smittens fangststasjon møtte han sin skjebne.
Men videre ble han plaffet ned.

Dagen etter kom også Nads og Peder Klau-
sen kjærende til Sandodden, hvor de ble møtt
av lyskerne og tatt til fange.

Angående Peder Klaukens rømmning kan
det etter hans egen beretning gis følgende opplys-
ning.

"Etter få dagers fangenskap fikk han til-
bakke til å ha rett hunderpenn og gevær og
kjøre påover til Sandodden for å begrave bli
Smitten. Men isteden for dette bemøtet kom av-
ledningen og forsatte til Tilla &.

I en artikkel i Grønlandsposten heter
det: "Etter få dagers fangenskap inndrog
korporal Peder Klauken fra Sabine & og vant
ned til Tilla &, hvor han sluttet seg til resten
av skyken."

Med hensyn til benevnelsen "korporal"
på medfører ikke dette riktiget riktighet. Ingen
av patruljekjærene var på dette tidspunkt sol-
dater.

Dette er hva som skjedde, og var juist
ikke av det mest opprørende slaget. Der hadde
de lyskerne i et eneste jafs gjort rent bord,
både med sledepatuljens hunder og ^{det} øvrige ut-
styr.

Jeg begynte å gjøre forberedelser til å dra nordover. Da Oddvar ennå ikke var kommet hjem, ble vi enige om at Sparte og jeg skulle reise først, mens Mikael skulle vente på Oddvar, og så skulle de to komme etter.

Ved middagstid fjorde april var vi klar til å kjøre. Da kom Sparte, som hadde vært en tur nedover til himdene, og fortalte at det kom en mann på ski borte på Kempejorden.

Mannen som kom var Paust.

Upå kvelden fikk vi øye på nok en mann ute på isen - en som kom vandrende tilfots.

Det rimers kom grøntlenderen Ewald Eimonsen stampende oppover til stasjonen, etter å ha fullført marsjen fra Eskimones. Den strekning på 250 kilometer - uten ski og rovepore. - Men ikke nok med dette. Ewald kunne fortelle at kameraten William Arke hadde fortsatt å gå mot sør, i den hensikt å nå Scoresbykred, som lå ytterligere 350 kilometer lenger sørpå.

Leseren får kanskje inntrykk av at dette slett ikke var så strukturelignende. Men de som kjenner til forholdene, til snøen og kulden, rullen og den arktiske forsten, alt som disse to letbygde grøntlandske kraftkarer hadde å kjempe

mot, forstærkt at dette var en ^{hemmeligheds}forberedelse av menneskelig uheldighet og ulykker, som ~~vare~~ virkelig kom og gik på gædet.

Påst havde ikke haft forbindelse med Scoresbyrunds siden Eskimones blev tatt av tyskerne om kvelden den 23de mars. Ved hjælp av Spørke og Tvalde ble nå et telegram avfattet på grønlandsk. Påst satte deretter på radioen, for som han selv sa, å få bidragsvallet. Han fant en tysk skasjon. Vi hørte slutten av en tale, deretter kom "Hilfensanger" etterfulgt av "heil Hitler", og nå til slutt kom bidragsvallet.

Grønlanderne satt stordyde og skint, mens jeg gikk og ruset og forsøkte å late som ingen ting. Men i mitt stille sinn svor jeg i denne stund, at hvis en viss herre i dette øyeblikk var så sikker på å ha meg i saksa at han lykt kunne vise sitt samme ansikt, da skulle han komme til å erfare at han hadde regnet feil.

Litt opprevet kanskje, over det som var skjedd nordpå, ble jeg liggende våken et par timer ut over kvelden og studere på hvordan det egentlig forholdt seg med alt jeg her var dumpt opp i.

Hva nå med den historien av Påst om at kaptein Evre Storms siste vært skulle komme opp som hemmelig politi?

Pårest visste altså at vi kjente kaptein Strøm, og sikkert da også at vi ^(gjennom kaptein G. Strøm) hadde fått amerikanske opplysninger om forholdene på østkysten. Selv følgelig hadde vedkommende, som i Frøglut kom med direkte spørsmål om jeg hadde fått amerikanske opplysninger om Føt - Grønland, fikk Pårest et varsko - .

Men hvordan var dette sivet ut, og hvorfor denne historien om kaptein Strøm?

Ja - ja, en fikk vente og se. Tiden ville kanskje gi forklaring både på det ene og det andre.

Om natten våknet jeg av at Pårest holdt på å telegrafere. Om morgnen kunne han berette om forbindelse med Svaresbysund. Det er mulig at han hadde fått beskjed om, og samtidig beordret folk nordover for å møte William Arke.

Ut i foreninget for å finne Oddvar.

Vi hadde nå bestemte kjenningstegn som skulle brukes om vi møtte påtjukkjører i foreninget. Dette var ting som Oddvar ikke hadde noe kjennskap til. Heller ikke ^{visselig} at det var trykere på Sabine G. Om han nå traff på folk, det var venn eller fiende, risikerte han i begge tilfelle å bli skutt ned.

Jeg forklarte nå Pärst nødvendigheten av hurtigst mulig å kjøre avsted for å finne Oddvar.

Pärst likte ikke dette og bad meg vente i det minste en dag eller to. Dette hjente ingen hensikt, og da han forsto at jeg var bestemt på å reise, sa han at vi godt kunne komme hvor for oss på tilbaketuren. Pärst mente at hunderne mine ville være bra slitne, og så kunne det være likest bra å vente en dag, f. eks. ved Rindalen og la Oddvar kjøre i forening til Ella G.

Jeg forvælte å jatte så godt som gjøres
 kunne —

Å skulle lag så lenge det var en sjans
 for å truffe på tyskere, var noe Oddvar og jeg aldri
 kom til å gjøre, da to menn hadde dobbelt så
 gode forutsetninger for å klare seg som en alene.

Påst ville at jeg skulle være tilbake
 sistest innen fire dager. På spørsmål om det
 var så at jeg kunne skyte først i et eventuelt
 møte med tyskere, ble det svart at ordren var
 at det skulle skytes. Det ble ^{nevnte} ~~gjort~~ ~~ment~~ ~~gjort~~ på
 at vi hverken hadde uniform, armbånd eller annet
 tegn på at vi var soldater, og hvis vi ble tatt
 til fange ville vi uten tvil bli betraktet som
 geriljaterigere og skutt. Ordren var likevel at
 vi skulle skyte.

Ut på ettermiddagen kjørte jeg så av
 sted ut gjennom søliakundet for å finne
 Oddvar.

På Håmbolt overvasket jeg. Dette stedet
 som i tis år hadde vært "hjemmet" ^{mitt} i ødemar-
 ken, var nå et iskølig og varmet brett ~~sted~~
 å komme til. Brisken som jeg lå på, synt av
 isgryd, sto der inne og minnet om den vonde
 tid. Uryddighet og rot etter mange overvaktin-
 ger ~~etter~~ fremmede var det som nå preget
 den gamle fangststasjon.

Tredje ^{kveld} dags ~~etter~~ traff jeg Oddvar i

en bytte i Dursen fjorden.

Lenge utover natta ble vi liggende og diskuterte hva som nei helst burde gjøres. Det ville gå to dager over den avtalte tid før vi var tilbake til Ella &. Derfor var det ting ved pakuljeljenesten som gjorde at vi begynte å overveie mulighetene av å ta til å operere på egen hånd.

Fanne i fjellene på vestsida av Umeröya fant vi en brukbar plass hvor det ble slått leir.

Serfva ble det til å begynne med foretatt bare mindre skrifturer. Det var varen vi ventet på. På kveldt før, slik at sporene ble lite synbare og vanskelig å følge, skulle vi i ly av kvantfjækk nattskodde skipe omkring og finne ut hva lyskerne foretok seg. Til sommeren var det nei å håpe at det måtte komme en skute som vi kunne komme i kontakt med.

I bortimot en måned "bodde" vi inne mellom Umeröyas fjell. På ei snøform i et uttørket svelle sto det vesle feltet og varret storm og kulde, mens den daglige kost besto av maskinskjøtt. Ved hjelp av en primus og forsiktig bruk av olje holdt vi det gående.

På en skriftur kom vi en natt bejrenede forbi Derold-bytta i Dursen fjorden. I håp

om å finne noe skude, og kanskje også nåyken-
de tok vi en tur oppom.

Her lå det en brevapp, inderlegnet av
patruiljerens Pakt. Det var en beskjed om at
vi, uten å la oss hindre av noe og uten å
bry oss om hva vi hadde sett, skulle reise
særover til Ecoresbyrind og melde oss til tjenste
der. Brevappen ble vi bedt om å brenne og
skrive igjen når vi var reist.

Dette var greit beskjed.

Det som likevel fikk oss til å ta ut
på denne ca. 500 kilometer lange tjuerturen
siv gjennom fjordene, lenge for mat både til
folk og hunder, idet var innbykket vi fikk av
skrivelen, ~~om~~ ^{av} at det nå var kommet ameri-
kanere til kolonien, og med dette, håpet
om at det kunne bli ordnet opp i sakene.

Etter en del overveelser ble det til at
vi (turen) skulle gå utom den gamle hovedstasjo-
nen på Himbolt for å få med noe
proviant.

Så gjennem fjordene.

Det tok til å skinnere inne mellem de vakre fargerike fjellene i botnen av Dusen fjorden da vi kuller etter startet på slederisen til Coresbysund.

~~Dagen~~ ^{beste dag} etter lå vi på Kikut.

I særattlige brytter som var passert fant vi brevletter i likhet med dem i Devoldhytta.

Det var min mening å ta en tur over fjellet til Slumbolt, som var lå bare 10 km. borte, for å søndere terrenget, men en voldsom vind fra nordvest forhindret dette.

Og denne kullen, etter å ha kjørt fra hytta på Kikut var jeg utsatt for noe som sikkert flere end jeg ville negre seg over å skrive om.

Jeg stod på steiene og snøekjøite,

prydet meg over det fine vær og føre vi
 hadde fått etter at førerinnen hadde feid
 over fjorder og fjell det meste av dagen.
 Over de ~~skavlete~~ skavlete flater, et par
 hundre meter foran strøk Oddvar avsted
 med frisk fart. Av en for meg uforklar-
 lig grunn ble jeg plutselig grepet av en
 besettende følelse av ubyggje, en skrå-
 sikker fornemmelse av at vi var i
 livsfare -

Jeg stanset hundene og gav meg
 til å vente.

Derfra vi fortsatte Oddvar videre,
 sto på skiene med stav i ene handa
 og tampen fra sleden i andre. En
 hel evighet følte det å være, å stå
 og stirre og se langt bli mindre og
 mindre.

Endelig tok han en gløtt bakover.
 Lynsnart var jeg oppe med børsa. -

Jeg nådde fram til, og en god stund ble vi sittende og rådsla om hvad vi helst burde gjøre. Sammenlydigheten talte for at det må var tyskere på Ella ø, og hvis så var tilfelle, var disse selvfølgelig klar over at Eddvar og jeg fremdeles var igjen nordpå, takket være brev-lappene skrevet av Paulsen (Painst) og lagt igjen rundt om i kystene.

Vi ble tilslutt enige om å holde samme rute, men være mer på vakt og da seelig må da vi nærmet oss Flumbolt.

Vi hadde kjørt over eidet ved Vi-kander, var kommet ut på isen på østsidia da hundene stakk neser i snøen og tok til å snuse interessert omkring. Et rykende ferstet sledespor — en hundekjører som var dratt fra Flumbolt etter at vinnen var stilnet — var kjørt.

nordover med kurs for Myggbukta.

Stammen som hadde skjort på rifte hadde hatt syv hunder. I drevsnøen som her var løsere og djupere stod sporen skarpt avtegnet, og ferskheten var ikke til å ta feil av.

På nordsida hadde drivisen satt mot land siste høst, slik at munningen av Frans Josefs fjord var dekket av ~~sammen-~~menget is. Og gjemt bak knudrete blokker og flak, kanskje bare noen hundre meter borte kjørte det nå en kar avsted. Gladde vi snart ute et kvarter før hadde vi kanskje møtt ham her. Det var det —

Denne ruta ble lite brukt men når det var tømt for fangstfolk både i Myggbukta og på Flumbolt. Dertil var veien kortere og føret bedre enn i fjorden. Advarme etter brevappen som Paus

5
hadde lagt igjen i hylkene var det alt
som tydet på at patruljekjøreren var drak
sovner.

Altså var det en tysker som hadde
kjørt her, og da uten å vite en som hadde
vært ute og kikket etter oss.

Vi ble sittende på hver vår slede kasse
og diskutere mulighetene av en jakt
på denne kassen. Om vi f. eks. tok en sving
forbi, og kom for denne til kapp Frank-
lin, overrumpet kassen der, tok fra kassen hun-
der, gevar og patroner, lot kassen få igjen av
sin egen mat såvidt at kassen greide å ta seg
på sken til Agygubukta. For det var umekte-
lig lett fristende, særlig tatt i betraktning
alt det amerikanske utstyr som tyskerne
hadde kommet i besiddelse av ~~med~~ på
Eskimones, og ikke å forglemme alle
hundene de hadde stjålet. ~~for~~ Og en tys-
ker skulle vi da påkvens greie å kappe
kjøre med de selvom hundene gikk på

~~De gikels på andre døgn~~ ^(Men når alt kom til alt) uden mat, ~~og~~ gudene
 måtte vite når vi gvidde i skaffe tilvise
 var skende i de dyrefattige skibe vi må
 skulle fodes gjennem.

Lyskuren kjørte mot nord, og vi skulle
 sørover. Lill senere var vi på farten igjen og lot
 den fremmede reise sin egen sjø.

Mer enn noen sinne anså vi det ^{vi} for gift
 at det var lyskere starjonert på Stumbolt, og ble
 enige om å ta en sving utvorn og fortsette
 innetter sørover av Sofiarundet. Både lyktene
 og alle trafikk var på nordria, og vi skulle således
 være mer trygge for overrumpning der, når vi ut
 på morgentida måtte ta en hvil.

Borte på Geographical Societyaya i
 retning sin for Stumbolt er det en overgang mot
 Sverresborg i Vegarundet. Med kuro for dette pass
 kjørte vi nå, kørte hele lia for, når sporene ble
 synlig over lands dreven, og holdt denne kuro. Og
 på et sted der bank is vektet med handfoket
 søro, skar vi av til høyre, rett innetter på sø-
 ro av Sofiarundet.

I lavvannet borte i den slakke lia
 kunne vi eventuelle forfølgere på borte om-
 kring og mare seg ut og lete etter spor som
 ikke fantes. ^{Etter en kortere rast var vi kommet}
^{yttrest i Sofiarundet, og Sverresborg skulle}
^{nu passeres.}

~~Der kom en kort bølge ut. Vi skulle nå passere Sverresborg. Hvis~~
 vår antagelse om at lyskerne var ute etter oss var

omblyggelig rikt og tekke av —. Det var ut som en diger rekvedstokk var reist mot døra derborte, men denne kunne like gjerne stå stådd ved sida, det hele kunne være bloff. Snøen var oppvotet rindt om og det var tydelige merker eller mennesker.

Ca. 300 meter innva lytta kjørte vi ut på fjordisen og tok en rommelig sving forbi. For en eventuell skuddretning regnet vi med å ha fjordisen på lengre avstander med våre langtukkende og treffrikke Frø og Jørgensen rifler.

Fingren ting skjedd.

Om litt fant vi spor i snøen som ga forklaringen. Med retning mot Kolla & hadde det for ca to døgn sid kjört to sleder. Hvor mange mennesker det hadde vært kunne vi innulig avgjøre, men vi merket at sledene hadde gått djupt i snøen.

Eller merker og far å dømme, hadde lyskerne oppvotd seg ved denne lytta i dageris. Der var det nok meningen at vi skulle slaktes.

Det var nå å anta at ~~disse~~ karene var reist herfra etter at den bunnkjöreren vi holdt på å kollidere med ute på Kapp Vikander hadde passert her forbi. De regnet vel for sikkert at den eller de — som hadde

Laat vegen ut gjennom Esfiarund - ville
møte Oddvar og meg. Og så skulle vel de
som så her, benytte anledningen og ha en tur
tilbake til Tilla & for å hente mer proviant.

Ja, så langt var vi kommet, og hel-
let hadde vi hatt med oss, det var uten tvil.

Men, det var sikkert et lidetpørmål
når tykkene kom tilbake for å fortelle denne,
etter våre rymsmåter like drufulle parterings-
jakt.

Og så skulle vel jakten som gjennom
fjordene begynne.

Over et lavt skuddelippe kinnne midt-
fjords kinnne vi se Tilla & borte på andre
ria, ligge badet i morgensola. Og derborte,
kanskje i køyene og ringetøyet vårt lå
det nå tykkene og gakte og smarkeror. Men en
liten overvaktelse skulle de i det minste få
se og når de kom tilbake og oppdaget at
lykket var inndrøppet.

Det var langt på dag og dårlig fore-
da vi nådde lytta på Kongelungen. Her had-
de jeg rørt ut med respekt tidlig på vin-
ter, og heldigvis var det ennå igjen såpass
at det ble foring til hunderne. Her kom vi

over gamle sleder og ~~og for å se at det~~
~~og fant det var hele stoffet og~~
gjengen av ~~og på~~ som hadde drakt røverer.

Det var ikke fult for at ^{det} jeg følte ~~en~~ en
vond mirring i kroppen de få timer vi lå
her. Men vindene måtte leve, eller tre døgns
tejoring uden mat. Og så fik det bare stå til.

Stadig hadde jeg følelsen av at en flokk
lyskere skulle komme svingende forbi nattet på
nordavis. Eller at det plutselig skulle begynne
å kvalle løs samtidig med at kulene begynte
å klasket inn i lytteveggen og plysret om
ovene. på ord.

Sola var ennå borte på himmelen
og snøen kom da vi tok avsked på steva over
Kong Oscars fjord, med korts mot den norske
fangstskasjon Larva. Dette ble en distanse på
60 km. men vi tråpet å greie det. Vi hadde
funnet noe mat i lytta såvidt at vi ikke
strakte avsted på farten hjerte. Det var
ikke bare greiene, men en blir ikke beren
i slike situasjoner.

Det begynte å bli tva en kaller "hard
tejoring". På vindene kunne det ikke merkes
noe særlig at de slitt på fjorde døgnet,
de gikk og dro stadig som en maskin. Et-
spekket de fikk på Kongeborgen var det flere
som ikke kalte, og som ^{ble} klasket opp igjen.

Vi passet stadig på der sporene var
lett synlig å teje mot vest, i den bevirkt å
rende ^{vesttjelle} ~~så~~ forfølgere over til den norske fangst-

Skarjón
~~bygd~~ borte på kap Pettersen.
Time etter time gikk det sørøtter,
mens det stadig blev skiftet med
å kjøre foran.

Etter hvert som vi utpå morgensa
mermet oss Flamma ble føret pyngre.
Der kunne jeg se Oddvar inne i
frøstrøken. Alette førti meter foran.
Så hvordan han arbeidet automatisk
av gammel vane. Stod med ham-
pen fra sleden ^{i kande} og snøekjøite. Der
føret var pyngre stakte han skistaven
borti sleden og skjöv på lasset. Slik
hadde det gått, kilometer etter kilo-
meter. Hvad tenkte han egentlig
på der han skiet avsted. Var det tyskere,
krig og fædenskap. Var det kanskje vær-
matte hjemme i Norge, med kirkegrypp
og årfulle innpå asene, suset fra høge
furu kroner med en summer tone fra skjulte

Når bekker minner skaresnoen? Væren, slik
som en bare opplevde den der en var vokset
opp som gutt. Eller var det kanskje en
frisk rødkindet jente langt østover havet
som han gikk og ~~drømt~~ ^{fejdet} på. Ja ja, det
var nok ikke ~~te~~ greit. Det var vår
femte vinter på Grønland dette, og vi
som skulle være borte i to år —

~~stasjon på Langes Pelonen. Dette viste seg sluttet~~
~~og var lykkelig over alle forutsetninger.~~

~~Først var gjort bra, men på grunn av dette~~

~~1. Bra var vi ferdig to og firdoblet, ~~at~~ skulle det var vi~~
~~slitne~~
 hadde vi om morgenen ~~vidde~~ fram til Harva. De to
 hvalkene mine skinglet avsted og greidde knapt
 å holde seg på beina den rike del av veien.
 Harva

Her var det himdefor, fint maskuskjøtt,
 egnet til mat for både folk og hunder.

I dette brevet fant vi en brevlapp med
~~et~~ adresse: "Du som kommer etter, ~~Harva~~
 med ~~et~~ beskjed om hvor vedkommende reinere skulle
 finne himdefor.

Vi reflekterte på dette brevet og hva det
 skulle bety, men kom til det resultat at det like-
 vel måtte være igjen noen av patruljekjørene
 nordpå. Her var også en beskjed til oss, og som
 vanlig med våre folk navn, at vi skulle legge
 igjen himdefor, til denne karen som kom etter,
 samt skrive i gjengen vår vi var reist sydover.
 Som kjører av manges på mat og
 som bestemte vi å ligge over en natt og spise
 og sove.

Det vi mest fryktet var overrumpning
 mens vi befant oss i en bytte.

Tidlig neste morgen, ved de tider at
 eventuelle forsøgere etter en natts kjøring kunne
 ventes å nærme seg bytta var vi oppe og holdt
 i utkikk fra en høyde nord for stasjonen.

Men rola stog høyere og høyere over Trailøya
i isen og snøen ble kvam uten at noen ~~stjodde~~
~~gjorde~~ ~~svarte~~ ~~reg~~ ~~inn~~ ~~syn~~ ~~svare~~ ~~de~~.

Uten en vel fortjent hvil fortsatte vi
~~så~~ fjordene. En natt i snøen og tåke som
var så tett at vi bare kunne skimte hverandre
som uformelige skygger inne i et ullent mørke,
og hvor kompasset var det eneste som viste veg.

Vi var nådd bølgen av Karlsberg-
fjorden da en snøstorm av det mest forrykende
slag kom kastende over oss. Vi skulle nå
for over til Stuvufjorden, en arm som stikker
nordover fra Gausbyfjorden. En skrekning på
fire mil å kjøre. Men i et var som dette,
når en knapt så himdene, langt mindre kon-
tinene av høyene rindt om, var det ikke
nådig å dra på fjellene i fremmed og ukjent
land.

Livplanken var ikke av de beste, men
så var det heller ikke meningen at denne rasten
skulle ~~bli av lang varighet~~ ^{vare til}. En storm av denne
styrke og på denne årstid kunne aldri bli av
lang varighet.

Med fremmede krefter ble det irette
lett- eller to mislykkede forsøk - stablet i
vare. Nest som en stor skadestukt fugl
sto det der i stormen og sto med de stive
frosne dukene, mens teltstanga sto spent i

en tve, som hvert øyeblikk truet med å knække rammen.

Og der lå vi i rorepasen, time etter time, mens knøien gikk om det stormpressede feltet.

Utover dagen steg temperaturen med den følelse at den klisoblaute feltduken dasket oss om ørene når vi var gang i blant våget å plukke brodet opp av rorepasen. Finn gjennom noen små sprækker ved siden av feltåpningen sto et melhvitt drykk, som forsøkte å i nesten usynlig gått innover, i feltet og ^{som} etter hvert holdt opp rorepasen, og alt. Og inder inngangen bygget det seg opp en luf som av snø.

Det bli matt, og det bli darg igjen, og inder inder i røtt med utfrimisket kraft, mens vårt stormfjestede og havde prøvede felt bli presset lavere mot jorden for hver ~~tid~~ ^{tid} som gikk. *

En dagvarasjon med vindstør og et skikkelig måltid til oss selv, samt litt forimvisje var alt vi hadde da vi ble overvasket av stormen. Nå var det forlengst stutt på alt. Noen biliongferinger ble varjovert i det lengste, men nå hadde også de gått stutt.

Til å begynne med var det grei skuring. Med visse mellomrom ble feltet rengjort for snø, og primivens sørget for å lime og forke det vesentligste.

Men snart tok også primusoljen slutt
 og ~~vi~~ lå vi der i soveposen i stor resigna-
 sjon. Prøvde å få lita til å gå med å være.
 Tenkte på våre forfølgere som vi var visse om
 lå på sporet et sted bak oss, og som sikkert
 slutt hardt for å ta innpå. Vi var fullt på
 det rene med at de, slike som situasjonen
 nå lå, ^{ans} hadde fordelene på sin side.
 Det ^{farlige} ~~farlige~~ ~~er~~ ~~at~~ ~~vi~~ ~~alt~~ ~~var~~ ~~litte~~ ~~at~~ ~~vi~~ ~~er~~ ~~på~~
 Grønland ofte hadde vist seg å være av
 helt lokal art. Om det her i løbet av
 Karlsbergfjorden stormet så det knapt var
 råd å ikke tro det ut av feltåpningen,
 så kunne det nordover ved Kapp Biot og
 Antarktiskhavet være ro og vindstille.

lat

denn

Gjorde
 den
 langt
 ut.

Etter tre fulktige døgn ~~i feltet~~ var stormen slutt. Gjennom en sprakke i den dryppende våte feltduken skan man spede solstraler inn i all ukostlighet av ~~isete og~~ oppbløtte klær og klissblåste soveposer.

I en fart var feltet rovet, sakene våre pakket sammen og de forpustede kundene hadde fått seletøyet på og så var vi klar til å dra videre.

Jungen minneste var å se. Bare slappe gene fra stormpiskede skyer, og en fjordsel langt ute var alt som brøt Tharlsbergfjordens hvite flate.

Og så stablet vi da i veg igjen, i kram snø - litt miste og spanglet kanskje men med mytt mot - innover mellom fjellene med kurs for Fløyfjorden i Leoresbyrind.

Og denne vårdagen i kindrende sol bak drivende stormrevne skyer med en uendelighet av fjelltopper stikkende opp av snø og

is vil jeg aldrig glemme.

Jeg et stuelin over på andre side kom vi utpå kuelken over et ferskt sledespor. Takket være dette fant vi også kytte i botnen av Flurryfjorden. Omslaget var det eneste som stakk opp av snøen, mens en oppmåltet tunnell førte med over til inngangen. Kede i kytte fant vi en brev-lapp skrevet av min gode venn Asarte. Her hadde han vært skosammen dag, skutt moskus, skutt moskus og satt igjen en kasse med mat. I en brev-lapp stod det at vi skulle ete alt vi varket, både folk og hunder.

7 grønlandskolonien.

På denne tur havde jeg Carl
 med sig på ~~sinne~~ ~~for~~ ~~bolnen~~ ~~av~~ ~~Türro-~~
~~jordens~~ ~~og~~ ~~invangte~~ ~~på~~ ~~invat~~, begynte jeg mig i
 at det er visse grænser for et menneskes
 ydelser. At blindene ^{hadde} greiddet det så bra, var
 lidt av et under. For mine alle draeger var
 de fire bare ni måneder gamle. Oddvar had-
 de syv, men disse var til gjengjeld eldre.
 Uten overdrivelse kan ~~man~~ ^{man} si at aldri
 var maten smakt så godt som den gjorde
 det denne kvelden i bytta ved bolnen av
 Türro-jorden. Vi åt og åt til vi holdt på
 og kunne der vi satte!

Det var en vedtvegende jule dato og
 kunne legge seg på en ordentlig brøk inne i
 et lunt hus, føle seg sikker og mett og
 være trygg for uventede overraskelser.
 Uten morgensid våknet jeg brakt

av en stemme utenfor som sa at vi skulle komme ut øyeblikkelig. Med revolveren i ene og rifla i den andre handa, stank jeg ut gjennom døra, krabbet opp gjennom den mørke tunnelen og tok en rask lift over snøkanter.

Der sto Paul med revolver i handa og så forlig ut. Ute på isen sto fire andre påbriljekjørere, deriblant også Sparte.

Det første jeg la merke til var at samtlig var armbind, som betyr på at de var soldater. Paul hadde stilet til kaptein, mens Oddvar og jeg ble gjort kjent med at vi hadde korporals grad.

Paul ble med Oddvar og meg til kolonien, mens de øvrige fortsatte nordover til Karlebergjord for å ligge vakt i tilfelle det skulle komme tyske røvere.

I stikende solkinn kjørte vi om dagen den 11. mai ut gjennom Sivrusjorden. Solbrillene hadde jeg i en sekke nedstrøket på sleden, men gadd ikke skanse linsene og linne dem fram. Resultatet ble solblindhet på begge øynene. Den 12. mai satt jeg hele dagen i det mørkeste rommet som var å finne i ekspedisjonshuset hvor vi ^{skulle} bodde. Det føltes som øynene var fulle av grus, mens tårne rant istanselig.

Om dagen fikk jeg en post med Klauren. Taten kom inn på Nads, og det var Klaurens mening at han snart kom til så vidne fra Lyskeren.

Det var altså denne Nads som var identisk med adressaten til brevskapet på Havn, denne for Oddvar og meg så mystiske "Hv som kommer etter", og som vil bli oppfordret å legge igjen hunder for til.

Om ettermiddagen kom to grønlandere kjørende for full fers fra Lyska i Havnfjorden. De fortalte at Nads lå derinne sammen med en kjemperør, Lyskeren. Nads hadde sagt til grønlanderne at han og Lyskeren kom til kolonien om kvelden. Han hadde også bedt dem kjøre avsted og skyte masker, men isteden hadde de tatt en biveg over fjellet til kolonien, for i tide å varke om de som kom.

De fortalte at Nads og Lyskeren hadde seksten hunder, at de hadde rett mange par ski, og mente at det måtte være flere enn to derinne.

Det ble bestemt at Pavn, Klauren, Rudi, grønlanderen Mikael, og Oddvar og jeg skulle kjøre til et sted på vestkanten av Havnfjorden. Samtidig ble det avtalt med kolonibestyrer Høegh at han skulle sende grønlandere innover dagen etter, så vi kunne få opplysninger om dem som kom.

Om kvelden, Mens vi holdt på å gjøre oss
kjøreklar fortalte Klansen at det skulde ikke for-
vindre ham det minste om Nads kom med
selvste sjeen til lykeme som Jange. "Neida,"
svarte jeg ham, "jeg skal bli like lite forbau-
ret over det, som jeg ville bli om jeg en vak-
ter dag fikk oppleve å stå ansikt til ansikt
med en lys levende Eli Frantsen -"

Derken Paust eller Klansen tok
gevarene med på denne turen. På spørsmål om
grunnen til dette ble det svart at gevarene var
fortjent til dem som lå vakt ved Karlsberg-
fjord.

Vi fant en bra feltplass med fullt
utsyn over fjorden.

Det ble skiftet ^{pi} med å holde vakt.

Om morgenen kom Mikael løpende
og fortalte at det kom to lunderledere og to
mann oppover mot feltet. De som kom, fulgte
sporene våre fra kvelden før, og var i øieblikket
nede i en dal på de ikke kjente steds. Mikael
kunne også fortelle at de hadde det avtalte dan-
ske flagg på den ene steden.

Det er nå nødvendig å nevne en
merkelig karakteregenskap hos Paust. Forskjellige
ting, som alminnelige dødelige regnet for å
være uten betydning, det kunne Paust lage
stort nummer av. Hvis det derimot var noe

som vi regnet for å var av interesse, det kunne Paurt forringe til null og nix.

Da vi disse stedene var i ansvare, be-
gynkte Paurt å snakke, så en som ikke kjente
ham kunne tro at det var en hel avdeling
lyskere som kom.

Han ga ordre til at Oddvar og jeg
skulle gjøre oss klar til å skyte. Som for
nevnt hadde Paurt og Klausen ikke gearer
med.

Oddvar svarte at han hadde bare
blypistoler på seg. Jeg sa at Paurt skulle ta
mitt gear og skyte selv, for hvis det skulle
lases skudd mot disse to stakkars grønlendere
som etter avtale kom for å gi oss opplysninger,
da var det best at han som var ~~den~~ sjef av-
fyrte disse skuddene.

Grønlenderne, som snart kom rivingende opp
til feltet, kunne fortelle at lyskeren, ^(Fleming) som het Ritter,
var Mads' s fange. De hadde med brev, ~~til Paurt~~.
Etter at Paurt hadde lest dette, fortalte han at
lyskeren ønsket en samtale med ham ved bredden.

De to grønlendere fortalte også at Mads og Rit-
ter hadde vært opp til telegrafstasjonen samme kveld
de kom til kolonien, og at lyskeren ønsket flytende
morske. Paurt pakket sammen og kjørte tilbake til
kolonien sammen med Klausen, Pudi og grønlender-
ne.

Oddvar og jeg tok det med ro, for vi ville vente til
i kveld i formiddagen til først ble bedre.

Sammeheten var i virkeligheten den, at det var forskjellige ting vi ønsket at få diskuteret i fred og ro.

Denne allianse vi nå var ikke på, var ~~muligens~~ en såkalt "faktisk manøvre" av Pausk. Han saiddi selv en dag forbakt at han var kommet til Grønlands for å arbeide for tyskerne, men da han nå var i amerikansk tjeneste, var han ellers eget utdraget berge for å komme i hendene på tyskerne.

Men hva nå med den middeltore "Mads og den kjempetore tysker"? Saiddi de var på jakt etter Oddvass og meg, og nå blitt overvasket av de to grønlandere i bytta i Livvufjorden, slik at eneste utvegen var å få se saken slik som nå var gjort?

Da det også var blitt nevnt at de to på den lange reisen fra Nyggvikta hadde hatt bare en stor korpas sammen, ja nå var ikke dette noen grunn til ^{se lysere på} ~~å gjøre~~ saken bedre.

Om kvelden gikk turen tilbake til kolonien.

Dagen etter kom jeg tilfeldigvis til å høre en samtale mellom Mads og tyskeren. ^{Den egentlig seg ikke} ~~ikke~~ ^{som} ~~ikke~~ ^{gjort} ~~ikke~~ ^{gjort} seg for en fange og hans vakter.

Ritter spurte om det var noe nytt eller bare her, og om de kanskje skulle ha en tur på jakt. På dette ble det svart at her var ikke noe nytt og ikke noe å jakte på.

Tyskeren svarte: "Jakk, mange takk," og for

men værter det int som det var en beskydd lyske-
ren mottok fra Mads.

På samme tid var det at Dama, datteren
til prestan, kom til Oddvar og fortalte at da
hinn skulle en tur på loftet som lå over lyske-
rens soverom, hadde hinn sett en revolver lig-
ge ved en tåke i taket.

På det og de andre forsøkte å svakke
dette bort. De sa at armlønderne sa sa mye
vakt, og at det ikke var noe å stole på
det de sa.

Mads fortalte en dag at det var han
som hadde kjørt forbi Vikander, og som Oddvar
og jeg holdt på å kolliderer med da vi var
på veg ut til Stumbolt. Mads sa han hadde
kjørt der den 23. april. Altså skulle det spo-
ret vi fant, og som vi mente var rykende
freskt, eller denne påstand være bortimot
en ikke gammelt.

Noen dager tidligere hadde Mads
latt lyskeren tilfange i Myggblukka. Så had-
de han vært en tur til Tilla & for å varde
om lyskeren som kom. Da han ikke traff
folk på stasjonen var han reist nordover i-
gjen for å hente fangen som satt igjen på
Myggblukka, ensom og forlatt, uten å føle
seg noe for å komme tilbake.

Det var forskjellige ting ~~hva~~ som ikke

klaffet nærlig godt her.

Det fandtes ingen gamle spor som gik fra Myggbukta til Ella Ø. Efter påstanden om at hun kjørte 23. april, måtte Mads nødvendigvis have brugt alle dage på turen Simbult - Myggbukta og tilbage igjennem. Mads havde syv hunder da hun kørte forbi Vikander, mens han og Ritter havde hele tolv hunder foran sig da de kom til Scoresbysund.

Få dage efter Mads og Ritter's ankomst til Scoresbysund kom grønlanderen Mikael Simak tilfældigvis over fiskeren - irrig opkøbt med et vask i min sledesæk. Påstod han at Ritter havde købt fejl af sin egen og min sæk. ~~Det~~ ^{Dette} som var ganske uheldigt, at den eneste grønn at fiskeren ^{ikke eide} ~~ingen sleder~~ ^{ingen sleder} ~~hadde~~. ~~Den ganske atminnetlig rygsæk~~ ~~var det borte.~~

Dagen efter gav Påstet beretning om at alle rygg- og sledesæker skulle undersøges, med den begrundelse at det ikke måtte ligge løse patroner og kluge omkring.

Da bøgerne vare var selvfølgelig av højværdig interesse —

Det er mærkelig at hele affæren ble en skuffelse. Det eneste idet fandt i mine effekter, var en notisbok, en i høj grad kortfattet beretning, og datoen for de vigtigste

begivenheter på øst - Grønland siste vinter og vår.

De tre patruljekjørerene Mads, Emiel og Klilde hadde telegraferet til landsfogden på øst - Grønland ^{best} om tillatelse til å reise til Ullas Q. Hensikten med denne turen skulle være å forsøke å finne ut hva lyskerne foretok seg. Og det er nå verd å nevne hva som hendte da disse tre skulle dra nordover.

De skulle kjøre ved midnattslite. Vi satt borte i ekspedisjonshuset og drakte kaffe. Klokken gikk mot tolv. Oddvar og Rudi var gått og lagt seg, så jeg var alene med fangeren og de andre.

Fidest jeg i smug satt og iakttok denne mørktalende lysker, gled tankene inn på kaptin Evers Skinn. Disse to karene ville ikke vært gode å skille fra hverandre i mørket ved et eventuelt besøk på Ullas Q, og dobbelt farlig var det, i og med at lyskeren svakket flytende norsk.

Best det var første jeg - av enkelte ord og vendinger - at det ble snakket i gåter. Konklusjonen av det hele var, at jeg skulle ikke komme levende vekk fra ekspedisjonshuset i natt.

Jeg satt der med hånden i lommen, fingret med revolveren og prøvde så

godt det lot meg gjøre å se likegyldig ut. At vi nå skulle ha en forestilling var uten tvil.

Det var vaktskifte nå, og jeg gjorde Ryttov oppmerksom på at det var på tide å gå til køys, noe som resulterte i at samtlige brøt opp fra bordet. Tyskeren gjorde en sving bortom kjøkkenbenken, men det var vanskelig å se om han stakk til meg noen kniv eller annet våpen. Jeg tradd fremdeles revolveren i bukkelommen, men nå med munnvingen pekende mot fangeren og fingeren på avtrekkeren —.

Det var lett å forstå at tyskeren ønsket at jeg skulle gå først ut, og det var bare ett å gjøre, og se ham gå. Med langsgående forsvant han gjennom det halvskinnre rommet og ut døra, hvorstoppet utenfor og snurret rundt med høyre hånd i innerrommen. Han nå ble uventet bevegelse nå, og jeg tradd skutt ham ned. Tyskeren var stiv i ansiktet, og det er vel rimelig at jeg også var synlig oppblisset der jeg sto med kolten avsiktet, med fingeren trykket om avtrekkeren og sikket på fangeren. Rundt om sto de andre og fulgte spent med i det som foregikk.

Nå fikk han en advarsel om at jeg skjøt ham ned hvis han gjorde dumheter.

Skanda gled ned fra innerlommen, og i neste øyeblikk vandret fange og vokter - den siste fremdeles med revolveren klar til skudd - skien nordover til kirkestua, hvor vi bodde med lyskeren låst inne i et rom på bakside.

Om natta kjørte de to nordover, eller vi var vakt en tur utenfor og vakt favel opp til fangens vindu.

Mens vi satt og spiste frokost neste morgen kom Pärt brennende med følgende ganske smigrende bemerkning: "Du er kraft kinnse meg en kald fisk."

Som tidligere nevnt var det kommet en ny kode som skulle brukes av postuljekjøerne og på varvarstingsstasjonen i Svovelsbyrind.

Fra Olla Q kom, etter noen dagers forløp, melding om at stasjonen var i orden, og at radiostasjonen etter litt arbeid var satt i stand igjen. Det ble samtidig opplyst at stedet nylig var forlatt av tyskerne, da et av fremdeles kikket og gikk inne i huset da de kom -

Om dag eller to senere kom en ny melding om at et stort tysk transportfly hadde passert den danske radiostasjon på Olla Q.

Da Polarbjørn om sommeren var en
sværtiv nordpå, og samtidig hadde med ivolu
markingevær til Milla Ø, ble det av Parist
ordnet slik at de tre, Mads, Smiesel og Klivde
skulle møte med motorbåt ved Kapp
Elisabeth. Derfor til den danske radiosta-
sjon er det en norsk mid, og det hadde
vært virkelig om Polarbjørn må kunne tatt
denne turen inn til stasjonen og hentet
sakene våre, som best av flere kofferter,
pakker, samt gear og skinn.

Det var omkring 25. mai at fly
fra Island ledet av det Bernt Balchen
bommet den tyske radiostasjon på Sabine Ø.
Og hva det senere ble til med tyskerne på
Øst-Grønland, er det såvidt jeg vet, etter lengens
slitt aldri framkommet konkrete opplysninger
om.

Ekkluten av beretningen for den for-
latte tyske krigs som sommeren 1943 ble
funnet av beretningen på den amerikanske
Coast Guardbåt Northland ^{virker ikke overbevisende} ~~leder~~ for den som
levde idvappe i krigsinene til hovedlig.

Fanne mellom krigens bak den
bombede stasjonen på Sabine Ø satt mannen
i sin utrombet - spekket med brändgranater -
og spilte skansvals ^{da amerikanerne kom} ~~da amerikanerne kom~~
over fram. Tyskeren oppga å hete doktor Jensen.

Mannen var i besittelse av en mørk reinskins-
perke som hans gamle brødre hadde tilvørt danskens Ole
Knirken som var blitt skilt siste vinter. Med
stolt het fortalte han om den fine grav de
hadde laget for Knirken, i vakre omgivelser
av trær og ville fjell. En grav som jeg, straks
den var igjenlagt skulle gitt mye for å
kunne få kikket litt nærmere ~~eller i~~
~~sammen~~ ~~gj.~~

I lyskerens gjemmer fant de en
skrivelse fra hans kamerater, om at disse
etter bombingene var reist hjem med fly.

Dette minner meg om at lyskerne, eller å
toer kjørt med seg alle utstyret, var flyttet lenger
nordpå, er galt, og at samtlige virkelig var reist
hjem, da kan dette bare forklares på den enkle
måten at lyskerne på et eller annet vis nok
en gang hadde fått tak i kodene som ble
benyttet på Øst-Grønland, og at de ganske
enkelt kunne rulle i Norge og var fullt og
fult mytte av den amerikansk-kontrollerte var-
varvlingstasjon som var i drift på kysten.

At lyskerne frivillig ga slippe på
de fordeler som en varvlingstasjon på øst-
Grønland bid på, er utenkelig.

~~At transporten av det tyske ansva-~~
~~skapet som kom opp sommeren 1942 med trø-~~

Til stædt kan ^{det} den danske patruljekjører nævnes at Starius Jensen fikke en høi amerikansk utmerkelse for det "møt" han hadde utvist ved å ta den tyske sjefen tilfange.